

Mer om Harald Romanus.

Harald Romanus föddes i Göteborg 1904.

Harald Romanus studerade elektroteknik vid Kungliga tekniska högskolan i Stockholm och tog civilingenjörsexamen 1926. Efter ett par kortare perioder vid AB Stern & Stern samt vid Elektriska prövningsanstalten var han 1928-40 knuten till Telefon AB L M Ericsson. Där deltog han i utvecklingen av Ericssons flyglarmsystem med tyfoner som manövrerades via det vanliga telefonnätet. En sådan anläggning för Stockholm blev installerad i lagom tid för det andra världskrigets utbrott. Han studerade också i USA vid Harvard University och Massachusetts Institute of Technology 1934-35.

När andra världskriget utbröt inrättade riksdagen 1940 statens uppfinnarnämnd för att hjälpa fram uppfinningar av betydelse för försvaret eller folkförsörjningen, och Harald Romanus blev utsedd att som kanslichef hand ha nämndens verksamhet. I denna befattning kvarstod han fram till 1947.

Harald Romanus var kusin till Hannes Alfvén, Nobelpristagare i fysik 1970, och uppfann 1945 tillsammans med honom trokotronen, ett radikalt nytt elektronrör baserat på Alfvéns studier av partiklars rörelse i solatmosfären.

Efter kriget tillsattes en utredning för att man skulle se om uppfinnarnämndens verksamhet inte bara var motiverad som en beredskapsåtgärd under krigstid, utan även i fredstid var viktig för samhällsekonomin genom att tillvarata goda uppfinningar på ett planmässigt sätt. Utredningen resulterade 1947 i att uppfinnarnämnden och det redan 1934 av Svenska Uppfinnareföreningen bildade Uppfinnarekontoret sammanslogs till en ny organisation, Svenska uppfinnarkontoret. Till chef för detta utsågs Harald Romanus. Han kom att leda denna verksamhet i 20 år.

1968 inrättades Styrelsen för Teknisk Utveckling (STU) för att på ett bättre sätt än tidigare stödja teknisk forskning och uppfinnande för att främja Sveriges industriella utveckling. Härvid blev Harald Romanus överingenjör och chef för Rådgivnings- och förmedlingsenheten inom STU. Kontinuiteten upprätthölls genom att STU övertog Svenska uppfinnarkontorets dittillsvarande verksamhet som därigenom förnyades och förstärktes. Harald Romanus ledde STU:s uppfinnarverksamhet fram till sin pensionering 1970.

Harald Romanus kom även för uppfinnarnas och landets räkning att spela en framträdande roll i uppbyggnaden av ett internationellt samarbete med organisationer och institutioner i andra länder som arbetade med uppfinnings- och uppfinnarfrågor. Han var en av initiativtagarna till IFIA, International Federation of Inventors' Associations, vars president han var 1971-74. Han var hedersledamot av Svenska uppfinnareföreningen där han var medlem sedan 1941 och deltog aktivt i dess arbete. Dessutom var han vice president i Norska uppfinnarföreningen och dess hedersledamot sedan 1974. Han var vidare ledamot av Statens konsumentråd 1956-72 och Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar 1960-75.

Harald Romanus och hans hustru Ainas, som gick bort 1987, djupa intresse för uppfinnarfrågor manifesterades 1988 genom en donation på 1,5 miljoner kronor till bildandet av Stiftelsen för främjande av uppfinningsverksamhet, SFU, för att stödja forskning om uppfinningar från idé till exploatering. Harald Romanus dog 1996, 92 år gammal.